

سبک برنامه ریزی

۷ نکته درباره مدیریت اقتصادی در زندگی مشترک

وقتی زن و مرد هر دو نان آور خانه می‌شوند

■ ساجده براتی

در زندگی مشترک مسائل بسیاری از قبیل عقاید و باورها، عشق و علاقه، مسائل زناشویی، فرزند آوری و مسائل اقتصادی را باید در نظر گرفت تا چرخه زندگی بدون مشکل و همراه با لذت سپری شود. یکی از این مسائل؛ بحث اقتصادی و مدیریت آن بین زن و شوهر است. اگر در موارد مالی هماهنگی و نظر مشترک بین همسران وجود نداشته باشد یا اینکه ندانند چگونه چرخ اقتصادی زندگی‌شان را بچرخانند

۱ آیا زنان شاغل موظف هستند درآمدشان را خرج هزینه‌های خانه کنند؟

همواره مخارج خانواده برعهده و وظیفه مرد بوده است، مگر اینکه زن با رضایت خود مقداری از حقوق خود را برای کمک به هزینه‌های زندگی مشترک به همسرش اختصاص دهد، ولی اجباری برای زن نیست و مرد نمی‌تواند با این توجیه که مدیر خانواده است و زن باید از او اطاعت کند از همسرش بخواهد که درآمد خود را تمام و کمال در اختیار او بگذارد. زن می‌تواند درآمد خود را در اختیار داشته باشد و در صورتی که همسرش به اجبار این درآمد را از وی سلب کرد می‌تواند علیه وی شکایت کند.

این مسئله که خانمی نخواهد درآمدش را صرف خرج کردن در منزل کند کاملاً درست است اما این عمل در عین حال ممکن است موجب جدایی عاطفی شود.

در زندگی زناشویی، زن و مرد یکی هستند و «من» و «تو» وجود ندارد. زن و مرد برای سعادت و موفقیت همدیگر تشکیل خانواده می‌دهند. درست است که مرد وظیفه دارد خرجی بدهد ولی باید در زندگی زناشویی تعامل وجود داشته باشد و عدم تعامل موجب می‌شود که از شروع زندگی بنای جدایی پایه‌ریزی و پیوندها بریده شود.

۲ سنت و عرف جامعه درباره اشتغال و درآمد زن‌ان چه می‌گوید؟

از نظر سنت، شرع و عرف خرجی دادن زن در خانه مرسوم نیست اما مشاهده شده‌است که در طول تاریخ زنان همواره مردان در کارهای دامداری مثل دوشیدن و خوراک دادن به دام‌ها یا در کشاورزی مثل جمع آوری علوفه و کاشت و برداشت محصول یا پختن نان کمک حال خانواده بوده و درآمد حاصله را برای خودشان نمی‌داشتند؛ همانطور که امروزه نیز اغلب زنان شاغل حقوق خود را برای خانه و فرزندان خرج می‌کنند و به ندرت دیده می‌شود که درآمدشان را در جای دیگری غیر از خانه خرج کنند. اما این سنت و عرف نباید دلیلی شود که از زنان توقع کار در خارج از منزل را داشته باشیم تا ضعف مردان را پوشش دهند و در کنار آن به کارهای خانه و تربیت فرزندان هم بپردازند و از عهده تمامی مسئولیت‌های زندگی بر بیایند. غلامرضا علیزاده جامعه‌شناس و استاد دانشگاه می‌گوید: اگر مرد توقع کار در بیرون و داخل منزل را از زن داشته باشد؛ شرایطی پیش می‌آید که زن‌های شاغل استثمار مضاعف می‌شوند و دچار استرس شده و به دلیل برخورد‌های نامناسب افراد در بیرون از خانه یا استرس در محیط‌های کاری که همیشه تحت کنترل مدیران و کارفرمای هستند، دچار نوعی فشار روحی می‌شوند.

به این ترتیب انصاف نیست که به‌رغم داشتن استرس در محیط کار، مردان از زنان شاغل انتظار داشته باشند که به کارهای خانه‌مثل میز یک‌زن خانه‌دار بپردازند و لازم‌است که مردان در این زمینه انتعاف بیشتری به خرج دهند. از طرفی دیگر حتی اگر زن شاغل تمام وظایف و کارهای منزل را نیز مسئولی می‌کند؛ اما بازهم از حقی که برای همسرش و برای آسایش و آرامش او باید خرج کند خواسته یا ناخواسته کم می‌گذارد. زنان شاغلی که به دلایل ذکر شده دچار فشار روحی حاصل از کار بیرون هستند؛ مسلماً انرژی و حسن نشاط کمتری می‌توانند برای همسر خود بگذارند. در واقع از وقتی که باید برای رسیدگی به امور خانه و خانواده صرف‌کند کسب درآمد می‌کند پس باید با کمک به خرج خانواده بخشی از این قصور را جبران کند.

۳ زوجین در همه مراحل زندگی همگام و همراه باشند

در کل اگر قصد زندگی کردن توأم با آسایش و آرامش در کنار همسرمان

داشته باشیم؛ باید هر دو همگام و همراه هم در تمامی

عرصه‌های زندگی به معنای واقعی حضور داشته باشیم. اگر مرد لزومی به تحصیل کردن می‌بیند؛ شرایط ادامه تحصیل را برای خانم نیز هموار کند. اگر مرد مجبور به سخت کار کردن برای سپری کردن زندگی است زن نیز باید توقعات خود را پایین بیاورد یا به درآمدزایی خانواده کمک کند. اگر زن کارهای منزل را انجام می‌دهد مرد نیز باید در امور خانه کمک حال باشد. اگر محبت از سوی مرد است از سوی زن نیز باید باشد و بالعکس. زندگی مشترک سختی‌های زیادی دارد زیرا همان‌طور که در اسام آمده یعنی کار اشتراکی انجام دادن، ولی ما کار مشترک انجام دادن را بلد نیستیم و باید آن را آموزش ببینیم.

هرگاه به این درک رسیدیم که بعد از ازدواج کردن و تشکیل زندگی مشترک «من» و «تو» تکنیم و همه مسائل را به شکل واحد برای خودمان بدانیم، آن وقت است که مفهوم «ما» شکل می‌گیرد و برای تمام مشکلات و سختی‌های زندگی راه‌حل مناسب پیدا می‌شود و شیرینی زندگی به کام هر دو نفر خواهد شد.

۴ درک شرایط زندگی و سازگاری با مشکلات

زندگی در حال حاضر به گونه‌ای است که اصلی‌ترین مفتی‌کس که از یک زن می‌تواند بروز کند، درک شرایط همسر و سازگاری با او است. پیامبر

د

اعتدال چه در زندگی فردی و چه در زندگی مشترک نقش مهم تری را ایفا می‌کند. اعتدال در مسائل اقتصادی باید به‌گونه‌ای باشد که نه خسبیس باشیم که آبروی مان برود و به ذلت بیفتیم و آرامش از زندگی مان رخت ببندد و نه ولخرج باشیم که در آستانه فقر قرار بگیریم

و به اصطلاح دخل و خرجشان با هم نخواند؛ زندگی با مشکلات فراوان روبه‌رو می‌شود که از حل این مشکل گاه ناتوان می‌مانند. پس چه بهتر که مثل سایر موارد که پیشگیری را بهتر از در مان می‌دانند؛ در این موضوع قبل از ازدواج یا قبل از هر تصمیمی زوجین به توافق بر سر مسائل مالی برسند که رضایت زندگی زناشویی آنها را در پی داشته باشد.

اسلام دینی کامل است و برای هر حکم صادر شده دلایل مستحکمی

سبک زندگی

سبک زندگی ۸۸۴۹۴۷۱

د

اگر قصد زندگی کردن توأم با آسایش و آرامش در کنار همسرمان داشته باشیم؛ باید هر دو همگام و همراه هم در تمامی عرصه‌های زندگی به معنای واقعی حضور داشته باشیم. اگر مرد لزومی به تحصیل کردن می‌بیند؛ شرایط ادامه تحصیل را برای خانم نیز هموار کند. اگر مرد مجبور به سخت کار کردن برای سپری کردن زندگی است زن نیز باید توقعات خود را پایین بیاورد یا به درآمذزایی خانواده کمک کند. اگر زن کارهای منزل را انجام می‌دهد مرد نیز باید در امور خانه کمک حال باشد. اگر محبت از سوی مرد است از سوی زن نیز باید باشد

د

د

دارد؛ هر چند ما تمام آنها را ندانیم اما یکی از دلایلی که نان آوری و تأمین معاش را از عهده زنان برداشته و مردان را موظف به تأمین نفقه همسر و فرزندان ساخته است نقش حساس و تأثیرگذار زنان در خانواده است. طبیعی است زن هنگامی می‌تواند با آرامش و با فراغ خاطر به ایفای نقش خود در خانواده بپردازد که او لا دغدغه تأمین هزینه‌های زندگی را نداشته باشد، ثانیاً انرژی و زمان او در خارج از خانه به گونه‌ای صرف نشود که توان لازم و کافی با فرزندان بودن، برای او باقی نماند.

پرهیز کنند. این بسیار مهم است بر اساس الگوی قدرت که در زندگی زوجین است مدیریت مالی هم مثل همان به یکی از اعضای خانواده سپرده شود. وی در توصیه به زوجین خاطر نشان می‌کند: باید همسران در امور مالی از الگوی برابر

که هر کدام از زوجین به شکل مشترک قدرت دارند و در همه چیز با هم تصمیم‌گیری و توافق می‌کنند استفاده کنند و با هم تصمیم گرفته و برای هزینه‌های زندگی‌شان مشارکت و توافق کنند و همین مشورت و همفکری همسران باعث احساس رضایت آنها می‌شود. وی تصریح کرد: پژوهش‌های کیفی نشان می‌دهد وقتی که زوج از درآمد همسرش خیر دارد قناعت و درک کمتری هم در زندگی پیدا می‌کند. بنابراین مهم است که زوج‌ها با توجه به نوع رفتار خود در درآمد همسرشان را در مسائل مالی دخیل کنند تا بتوانند رضایتمندی‌شان را در بعد مالی افزایش دهند.

۵ زنان شاغل چگونه در آمد خود را در منزل خرج کنند؟

دکتر علیرضا شیروی روانشناس می‌گوید: مسائل اقتصادی نقطه حساسیت خیلی از

آدم‌هاست. اینکه وضعیت اقتصادی مملکت مانا پایدار است نیز یک نوسان عظیم اقتصادی به وجود می‌آورد که از بولداند تا بی‌پول همه را شامل می‌شود. حال در یک خانواده ایرانی اگر زن هزینه‌هایی را از حقوق خود بدهد لطف اوست و نباید به وظیفه تبدیل شود. اگر جنس کار از لطف کردن به وظیفه تبدیل شود و مرد هم اهل حمایت کردن و فهم این موضوع نباشد ابتدای مشکلات است.

اگر مرد بداند تأمین وسایل خانه یا اجاره خانه به عهده زن است آن‌وقت حس کم‌زنی نسبت به شوهرش کمی سرد می‌شود زیرا زن آن می‌کند همه چیز به او سپرده شده است و احساس سوءاستفاده‌گری به او دست می‌دهد. عزت نفس مرد باید به نحوی باشد که برای حفظ موقعیت مالی خود بچنگد آن را حفظ کند. می‌توانیم خانمی را مثال بزنیم که شغلش را به دلیل بی‌ثباتی مرد از دست می‌دهد. هرچند زن از شغل خوبی برخوردار است اما هنگامی که شوهرش کمک مالی او را وظیفه‌اش می‌داند و خود برای خرج کردن کم‌کم به حاشیه می‌رود زن ناچار است از آن شغل مناسب چشم‌پوشی کند.

۶ تعادل را جایگزین خساست و اسراف کنیم

اعتدال چه در زندگی فردی و چه در زندگی مشترک پایه زندگی است؛ اما در زندگی مشترک نقش مهم تری را ایفا می‌کند. اعتدال در مسائل اقتصادی باید به گونه‌ای باشد که نه خسبیس باشیم که آبروی مان برود و به ذلت بیفتیم و آرامش از زندگی مان رخت ببندد و نه ولخرج باشیم که در آستانه فقر قرار بگیریم. همان‌طور که امام علی(ع) فرموده‌اند: «بخششده باش؛ اما ولخرجی نکن. صرفه جو باش؛ اما خسبیس و سخت‌گیر نباش.» (تهج البلاغه قصار ۲۳). اعتدال در مسائل اقتصادی مایه برکت بوده و در مقابل آن، اسراف برکت را از خانه بیرون می‌برد. باید به‌گونه‌ای اقتصاد خانه را مدیریت کرد آنچه موجود است برای اداره خانه کافی باشد. چنین مدیریتی از نشانه‌های ایمان بوده که لازمه آن قناعت است. امام رضاع) می‌فرماید: «برای انسان بخیل آسایشی نیست.» و دشمن امیرالمومنین نیز فرموده‌اند: «اسراف مال زیاد را هم نابود می‌کند و قناعت مالی است که تمام نمی‌شود.» باید پذیرفت بسیاری از کسانی که در حال حاضر از زندگی اقتصادی خوبی برخوردارند در ابتدای زندگی با کم ساخته‌اند و با قناعت و همت و صبر توانسته‌اند زندگی خوبی را برای خود و خانواده فراهم کنند. در کل اقتصاد خانواده را دو کار رخت «تنگ گرفتن» و «اسراف کردن» تهدید می‌کند پس باید میانه و تعادل را یافت.

سبک اشتغال

دلایلی که زنان را به کار کردن راغب می‌کند

اول همسر، دوم مادر، سوم یاور

■ صدیقه انصاری

اگر چه دین مبین اسلام نقش زنان را خانه‌داری و تربیت و سرپرستی فرزندان می‌داند و بر این امر تصریح می‌کند اما عوامل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جامعه امروز شرایطی را به وجود آورده است که زنان نیز به شغل خارج از خانه‌روی می‌آورند.

حال پرسش اینجاست که آیا زنان بدون رضایت همسر می‌توانند شاغل باشند و سؤال د یگر اینکه آیا در آمد حاصله از اشتغال زنان متعلق به خود آنان است. در ادامه به دلایل اشتغال

زنان و پاسخ به پرسش‌های مطرح شده می‌پردازیم.

■ ■ ■ ■

نیاز اقتصادی در حد اداره حداقلی زندگی؛ عاملی که در شهرهای بزرگ وجود دارد این است که بین هزینه‌های خنوار و حقوق دریافتی، رابطه‌ای وجود ندارد و برای گذران زندگی در عصر حاضر با مخارج و تورم سنگین، یک حقوق جابگو نیست و در این شرایط است که زن و مرد مجبور می‌شوند برای تأمین حداقل هزینه‌های زندگی، هر دو شاغل باشند.

نیاز اقتصادی برای ایجاد زندگی مرفه:

و در این دلایل ذکر شده است که یک زن شاغل می‌شود. اما از میان این دلایل فقط نیاز اقتصادی در حد اداره حداقلی زندگی و پاسخگویی به نیاز جامعه می‌تواند دلیل خوبی برای کار کردن زن باشد. البته به این نکته نیز باید توجه داشت که اگر حضور زن در محیط‌های خانگی به وظایف خود در محیط خانه عمل کند رفاه اقتصادی برای خانواده

آرامشی را به ارمغان نخواهد آورد. حتی اگر از زنان بپرسیم بین یک خانواده خوب و همسر و فرزند داشتن یا یک شغل و سرمایه داشتن کدام را انتخاب می‌کنید؟ قطعاً ۹۰ درصد زنان تشکیل خانواده و داشتن همسر را انتخاب می‌کنند. زیرا در ذات وجودی زن مهر و محبت و عشق ورزی نهفته است.

مادر رکن اصلی صمیمیت در خانواده است. او برای اینکه بتواند مدیریت عاطفی خانه را به عهده بگیرد نیاز به آرامش و فراغت و برای رفاه بیشتر و وظایف اجتماعی؛ «این مادر که بچه در دامن او بزرگ می‌شود بزرگ‌ترین مسئولیت را دارد و شریف‌ترین شغل در عالم بزرگ کردن یک بچه و تحویل دادن یک انسان به جامعه است.»

از سویی در جامعه امروزه پدران بسیاری از تأمین نیازهای اقتصادی خانواده عاجز هستند. زیرا بسیاری از زنان که بی‌ضرورت و برای رفاه بیشتر به سر کار می‌روند فرمتی کسی اتکا کنند.

احساس حضور در جامعه و پرستیژ اجتماعی: برخی از زنان نمی‌توانند حضور دایمی در خانه را تحمل کنند و دوست دارند هم پای مردان در اجتماع حضور داشته باشند. یا برخی زنان که فقط به واسطه چشم و هم‌چشمی با دوستان دوران تحصیل یا افراد فامیل؛ به شغلی خارج از منزل روی می‌آورند.

پاسخگویی به نیاز جامعه: از سوی دیگر دختران نسل جدید با نسل قبلی خود تفاوت‌های زیادی در سطح تحصیلات و اشتغال و درآمدزایی و مستقل بودن دارند.

در دهه‌های قبل دختران در دانشگاه‌ها به ندرت دیده می‌شدند اما امروزه درصد بیشتر قبولی‌های کنکور و دانشگاه‌ها را دختران تشکیل می‌دهند.

به طوری که سطح تحصیلات دختران نیز بالاتر از پسران جامعه شده است. با تغییر در جهان و رشد تکنولوژی تقریباً تمام نسل‌ها عوض شده‌اند و دختران و زنان به لحاظ بلوغ

د

مادر رکن اصلی صمیمیت

در خانواده است. او برای اینکه بتواند مدیریت عاطفی خانه را به عهده بگیرد نیاز به آرامش و فراغت خاطر دارد. به فرموده حضرت امام خمینی: «این مادر که بچه در دامن او بزرگ می‌شود بزرگ‌ترین شغلی را دارد و در شریف‌ترین شغل در عالم بزرگ کردن یک بچه و تحویل دادن یک انسان به جامعه است.

در صورت فراموش نکتمن زنان در زندگی مشترک اول به همسر هستند، دوم مادر و همکاری و یآوری در تأمین مالی و معیشتی، در اولویت آخر است.